

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2597/2023
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миле Петковић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Топлане Бор“, са седиштем у Бору, чији је пуномоћник Петар Јелић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4487/22 од 03.02.2023. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4487/22 од 03.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 197/21 од 04.02.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено, као неправилно и незаконито, решење туженог бр. .. од 28.07.2021. године о престанку радног односа тужиоцу. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 52.500,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 4487/22 од 03.02.2023. године, ставом првим изреке, преиначио првостепену пресуду тако што је одбио, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи, као неправилно и незаконито решење туженог бр. .. од 28.07.2021. године о престанку радног односа тужиоцу. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 85.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Допунским решењем Апелационог суда у Нишу Гж1 4487/22 од 17.03.2023. године, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати још 33.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 10/23), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, док на постојање друге битне повреде одредаба парничног поступка које могу бити ревизијски разлог, тужилац не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима ... и незаконитим поступањем извршио је продужено кривично дело проневере из члана 364. став 2. у вези става 1. и члана 61. став 1. Кривичног законика и продужено кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. и члана 61. Кривичног законика, па му је за ова дела утврђена јединствена казна затвора у трајању од једне године и четири месеца. Наиме, пресудом Основног суда у Бору 2К 388/17 од 25.11.2019. године тужилац је оглашен кривим што је у периоду јануар-децембар 2015. године у Бору у урачунљивом стању, у својству одговорног лица, као шеф ... туженог прибавио противправну имовинску корист присвојивши новац туженог који му је био поверен у раду путем дебитних картица када је у више наврата куповао гориво за своје потребе и тиме прибавио себи противправну имовинску корист у укупном износу од 1.218.210,99 динара на штету туженог. За ово кривично дело тужиоцу је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се иста неће извршити под условом да у року од две године не учини ново кривично дело.

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 103/21 од 22.03.2021. године преиначена је првостепена пресуда у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је тужиоцу за наведена кривична дела утврђена јединствена казна затвора у трајању од једне године коју ће издржати у просторијама у којима станује, уз електронски надзор, како је детаљно у пресуди наведено, док су у осталом делу жалбе ОЈТ у Бору и браниоца оптуженог одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Решењем туженог бр. .. од 28.07.2021. године утврђено је да је тужиоцу, запосленом на пословима ..., престао радни однос заснован уговором о раду бр. .. од 31.10.2002. године, због казне затвора у трајању од једне године, те да тужиоцу радни однос престаје 31.07.2021. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, по оцени првостепеног суда, тужбени захтев тужиоца, којим тражи поништај решења туженог од 28.07.2021. године којим је тужиоцу престао радни однос код туженог је основан, јер у време доношења предметног решења о престанку радног односа, тужилац није ступио на издржавање казне затвора на основу правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1 103/21 од 22.03.2021. године, тако да нису испуњени кумулативно постављени услови прописани чланом 176. став 1. тачка 3. Закона о раду, а то је да запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца, ако због издржавања казне затвора мора да одсутствује са рада у трајању дужем од шест месеци – даном ступања на издржавање казне.

Имајући у виду чињенично стање које је утврдио првостепени суд, по оцени другостепеног суда, погрешно је првостепени суд применио материјално право. Наиме, по оцени другостепеног суда, полазећи од чињенице да је тужилац правноснажном пресудом оглашен кривим за продужено кривично дело проневере и продужено кривично дело фалсификовање службене исправе, а која су у вези са радом, односно у вези са пословима које је као шеф ... и одговорно лице, обављао код туженог и правноснажно осуђен на казну затвора у трајању од једне године, стекли су се услови за примену отказног разлога из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, тако да је тужиоцу престао радни однос на законит начин због понашања које је такво да не може да настави рад код послодавца, па нема разлога за поништај решења вршиоца дужности директора туженог од 28.07.2021. године.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 113/17), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог и његово понашање и то ако је правноснажно осуђен за кривично дело на раду или у вези са радом.

Из чињеница утврђених у поступку пред нижестепеним судовима је тужилац правноснажном пресудом оглашен кривим за учињено продужено кривично дело проневере из члана 364. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ и продужено кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, која су у вези са радом, односно у вези са пословима које је као шеф ... и одговорно лице обављао код туженог и за која кривична дела му је изречена јединствена казна затвора у трајању од једне године, па је правилно другостепени суд закључио да је предметно решење туженог законито, донето правилном применом отказног разлога из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права и то одредбе члана 176. став 1. тачка 3. Закона о раду, јер у време доношења побијаног решења, тужилац није ступио на издржавање казне затвора, без обзира на чињеницу да је правноснажном пресудом изречена наведена санкција – казна затвора у трајању од једне године. Ово из разлога, што контролу понашања запослених на раду и у вези са радом, врши послодавац који може запосленом отказати уговор о раду применом отказних разлога из члана 179. Закона о раду. Заједничка карактеристика ових отказних разлога је факултативност њихове примене. Наиме, послодавац их може, али не мора применити (за разлику од отказног разлога прописаног чланом 176. став 1. тачка 3. истог закона који наступа по сили закона), па је право послодавца да откаже уговор о раду запосленом када су се стекли услови прописани чл. 179. Закона о раду.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић